

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13Cob/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319201109
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5319201109.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej a JUDr. Martiny Nemravovej, v spore žalobcu: INPROTECH, spol. s r.o., so sídlom Remeselnícka 21, 071 01 Michalovce, IČO: 31 671 217, zastúpeného právnym zástupcom JUDr. Mikulášom Pavlikom st., advokátom, so sídlom Y. F. XX, XXX XX H., proti žalovanému: TERNOTECH SK s. r. o., so sídlom Krásno nad Kysucou 1843, 023 02 Krásno nad Kysucou, IČO: 48 004 821, zastúpenému právnym zástupcom JUDr. Marekom Belkom, LL.M., advokátom, so sídlom F. F. XXXX, XXX XX O. o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 4Cb/5/2019-176 zo dňa 8. októbra 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 4Cb/5/2019-176 zo dňa 8. októbra 2019 z r u š u j
e a v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %, vo výške, ktorá bude vyčíslená po právoplatnosti rozsudku VSÚ prvostupňového súdu, v lehote do 3 dní od právoplatnosti uznesenia VSÚ.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na záväzný návrh žalobcu, ktorým žiadal určiť, že Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 13.8.2015, uzavretá medzi TERNOTECH, s.r.o., Krásno nad Kysucou 1843, IČO: 36 397 741 ako postupcom a žalovaným TERNOTECH SK, s.r.o., so sídlom Krásno nad Kysucou 1843, IČO: 48 004 821 je neplatná, na tom skutkovom základe, že súčasťou zmluvy o dielo boli platobné podmienky, v ktorých bode 2.6 sa zhotoviteľ zaviazal, že bez súhlasu objednávateľa nepostúpi pohľadávky vzniknuté zo zmluvy o dielo tretej osobe. Napriek tomu pohľadávky bez súhlasu žalobcu postúpil. V nadväznosti na § 39 Občianskeho zákonníka a § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka je preto zmluva o postúpení pohľadávok neplatným právnym úkonom (v tomto smere poukázal na judikatúru súdov R 46/2009, RC 27/2007, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obo/49/2008 zo dňa 14.5.2008, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/76/2007 zo dňa 28.1.2009). Naliehavý právny záujem na určení podľa § 137 písm. c) CSP je daný. Pôvodný oprávnený postupca zanikol, a to zrušením bez likvidácie, bol vymazaný. Na pojednávaní naliehavosť právneho záujmu doplnil tak, že zánikom postupcu zanikla aj jeho pohľadávka a tým by sa zmenilo postavenie žalobcu ako povinného subjektu, a to aj v exekučnom konaní, pretože exekučné konanie by bolo zastavené.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe žiadal žalobu zamietnuť. Uviedol, že zmluva o dielo zanikla odovzdaním a prevzatím diela, a tým zanikli všetky práva a povinnosti vyplývajúce z tejto zmluvy (vrátane zmluvných povinností uvedených v prílohe OTTP zo dňa 27.3.2008). Zmluva o dielo zanikla plnením a neexistovala v čase postúpenia pohľadávky. Žalobca sa vyhýbal pravidelne plneniu - zaplateniu ceny diela. Nasledovali súdne konania (Okresný súd Michalovce sp. zn. 1Co/19/2013 o určenie neúčinnosti kúpnej zmluvy, Okresný súd Michalovce sp. zn. 11C/89/2012). Právo žalobcu nie je ohrozené. Nie je ohrozené ani právne postavenie žalobcu, aby vyžadovalo preventívnu ochranu súdom. Nie je

preto dôvod vysloviť neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky. Žalobca nebol zmluvnou stranou zmluvy o postúpení pohľadávky a nemá naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky. V duplike uviedol, že neexistuje naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/206/2010, OS Košice II 45C/80/2016).

4. V ďalšej časti odôvodnenia, a to v odseku 5. okresný súd uviedol skutkové a právne vyhodnotenie sporu. Poukázal na ust. § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka a uviedol, že v danom prípade žalovaný postúpil pohľadávku v rozpore s dohodou s dlžníkom. Dohoda dlžníka tvorila neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o dielo zo dňa 27.3.2008, predmetom ktorej bolo zhotovenie diela deliaca stena medzi K2 a K3. Neoddeliteľnú súčasť tvorili Obchodné a technické podmienky zo dňa 25.3.2008, Článok 2 bod 2.6, podľa ktorého „zhotoviteľ sa zaväzuje, že bez preukázateľného písomného súhlasu podpísaného oprávnenou osobou objednávateľa nepostúpi pohľadávky vzniknuté zo ZoD tretej osobe“. Na základe rozsudku Okresného súdu Michalovce č. k. 22Cb/47/2009-334 zo dňa 20.9.2010 právoplatného dňa 16.5.2011 (č.l. 15 spisu) vznikla právnomu predchodcovi žalovaného pohľadávka voči žalobcovi zo zmluvy o dielo vo výške 11.406,32 Eur istiny s príslušenstvom. Napriek tejto dohode so žalobcom v zmluve o dielo a dodatku v čl. 2 bod 2.6 právny predchodca žalovaného postúpil na žalovaného pohľadávku zo zmluvy o dielo v rozpore s touto dohodou, a to Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 13.8.2015 (č.l. 37 spisu). Okresný súd dospel k záveru, že úkon postúpenia je neplatným úkonom v nadväznosti na § 39 Občianskeho zákonníka, § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v ktorom smere poukázal aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR R 46/2009, RC 27/2007, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obo/49/2008 zo dňa 14.5.2008, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/76/2007 zo dňa 28.1.2009.

5. Okresný súd poukázal na ust. § 137 písm. c) CSP a uviedol, že z úradnej moci prioritne skúma naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu. Tvrdenia a dôkazy je povinný produkovať žalobca, ktorý žiada určiť neplatnosť právneho úkonu. Okresný súd dospel k záveru, že nie je daný naliehavý právny záujem žalobcu na určení neplatnosti právneho úkonu - dohody o postúpení pohľadávky, a to z nasledovných dôvodov. S tvrdením žalobcu, že jeho právne postavenie by sa zlepšilo, keďže zánikom postupcu (výmazom z obchodného registra) by zanikol aj jeho dlh voči žalovanému (postupníkovi), sa okresný súd nestotožnil. Mal za to, že TERNOTECH, s.r.o., Krásno nad Kysucou 1843, IČO: 36 397 741 (č.l. 31) bol vymazaný z obchodného registra dňa 5.8.2017, teda 2 roky po tom, čo bola uzavretá Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 13.8.2015. Ku dňu výmazu vymazaný subjekt nebol vlastníkom spornej pohľadávky. Postavenie žalobcu - právne postavenie v exekučnom konaní by sa nezmenilo. Dôkazom bola aj skutočnosť, že exekučný súd pripustil zmenu účastníkov konania na základe zmluvy o postúpení pohľadávky (uznesenie Okresného súdu Michalovce č. k. 22Er/334/2011-26 zo dňa 10.4.2018, č.l. 28 spisu). Ku dňu zániku už postupca nebol vlastníkom pohľadávky a dlh existuje. Vlastníkom pohľadávky je postupník, teda žalovaný. Exekučné konanie nemožno zastaviť pre zánik, neexistenciu subjektu v čase exekučného konania. Právne postavenie žalobcu by sa tým nezmenilo. Nijakým spôsobom nie je ohrozené právne postavenie žalobcu ako dlžníka. Právoplatným rozsudkom mu vznikla právna povinnosť zaplatiť tam uvedený dlh právnomu predchodcovi žalovaného (teraz žalovanému).

6. Podľa okresného súdu je potrebné rozlišovať medzi právami zo zmluvy o dielo a povinnosťami zo zmluvy o dielo. Práva žalobcu vyplývajúce zo zmluvy o dielo a neoddeliteľnej prílohy nie sú žiadnym spôsobom ohrozené. Žalobcovi nevzniklo právo zaplatiť cenu diela, ale povinnosť zaplatiť cenu diela. Toto právne postavenie splniť povinnosť zaplatiť cenu diela, sa nezhoršilo postúpením pohľadávky. Práve naopak, postavenie žalovaného je ohrozené. Z vykonaného dokazovania a pripojených súdnych sporov bolo zrejmé, že žalobca sa účelovo a dlhodobo vyhýba plneniu. Žaloba o určení zmluvy o postúpení pohľadávok je len jedným z mnohých spôsobov účelového postupu žalobcu k oddialeniu plnenia (skutočnosť, že žalobca cenu diela právnomu predchodcovi žalovaného nezaplatil dobrovoľne a musel sa zaplata doplatku ceny diela domáhať, aj sa domohol rozsudkom Okresného súdu Michalovce č. k. 22Cb/47/2009-334 zo dňa 20.9.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť 16.5.2011, skutočnosť, že ani po vydaní právoplatného a vykonateľného rozsudku v roku 2010 žalobca dlh dobrovoľne nezaplatil, právny predchodca žalovaného sa musel domáhať vymoženia dlhu v exekučnom konaní (č.l. 26), exekučné konanie u JUDr. Marty Kužmovej, súdnej exekútorky - EX 367/2011, uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 1Co/19/2013 zo dňa 31.1.2013 (č.l. 81) atď.).

7. Dôvodom podania žaloby podľa názoru okresného súdu bola len skutočnosť, že žalobca sa chce vyhnúť plneniu - zaplateniu ceny diela, ktorá bola priznaná právoplatným a vykonateľným rozsudkom, resp. oddialiť toto plnenie, čo však nie je dôvod na konštatovanie naliehavosti právneho záujmu na určení neplatnosti právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Postúpením pohľadávky sa povinnosť plniť dlh postupníkovi namiesto postupcovi - žalobcovi nijakým spôsobom nesťažila ani nezmenila. Doteraz z právoplatne priznaného dlhu nezaplatil nič. Prednosť má žaloba na plnenie. Žalobca neuviedol, akú žalobu voči žalovanému chce podať, keď doteraz nezaplatil na spornú pohľadávku nič. Taktiež žalobca nezdôvodnil, prečo namieta neplatnosť právneho úkonu postúpenia až teraz. Je pravdou, že v rozpore so zákonom uviedli postupca a postupník, že zmluva o postúpení je podrobená ich zmluvnej povinnosti mlčanlivosti, čo je v rozpore s ustanovením § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čo však nemalo vplyv na platnosť právneho úkonu postúpenia, len na povinnosť plniť dlh a časový moment odkedy je povinný dlh plniť a či je povinný plniť postupníkovi alebo postupcovi. Minimálne sa žalobca o postúpení pohľadávky (napriek tomu, že mu postúpenie pohľadávky neoznámil ani žalovaný, ani jeho právny predchodca) dozvedel z exekučného konania. Z uznesenia Okresného súdu Michalovce č. k. 22Er/334/2011-26 zo dňa 10.4.2018, č.l. 28 spisu vyplývalo, že tento súd pripustil zmenu účastníkov konania v exekučnom konaní tak, že namiesto doterajšieho oprávneného TERNOTECH, s.r.o., Krásno nad Kysucou 1843 vstúpil do konania ako oprávnený TERNOTECH SK, s.r.o., Krásno nad Kysucou 1843, a to na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 13.8.2015. Keďže uznesenie je zo dňa 10.4.2018, minimálne v tomto časovom období sa dozvedel žalobca o postúpení pohľadávky. Žalobu o určení neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky však podal až dňa 18.4.2019, teda po roku od postúpenia pohľadávky, čo nepreukázalo, že je tu daný naliehavý právny záujem na určení.

8. Okresný súd dospel k záveru, že nie je daný ani právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu podľa § 137 písm. c) CSP. Súd prvej inštancie dospel ku konečnému výsledku, že postúpením pohľadávky sa nezhoršilo postavenie dlžníka a z toho dôvodu nepreukázal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu - dohody o postúpení pohľadávky, a to aj v nadväznosti na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/76/2007 (R 46/09), z ktorého vyplýva, že takýto právny úkon je absolútne neplatný, ale za podmienky, že sa preukáže naliehavý právny záujem na určení. V tomto smere žalobca neunesol dôkazné bremeno, nepreukázal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právneho úkonu dohody o postúpení pohľadávky, a preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

9. V rámci rozhodovania o trovách konania okresný súd konštatoval, že úspech v konaní mal žalovaný, a preto mu v rozsahu 100% priznal právo na náhradu trov konania v nadväznosti na § 255 ods. 1 CSP. Výška bude vyčíslená po právoplatnosti rozsudku VSÚ prvostupňového súdu v samostatnom uznesení.

10. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP. Podľa žalobcu súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, v ktorej súvislosti poukázal na Jaroslav Krajčo a kolektív: Občiansky súdny poriadok; V. aktualizované vydanie; str. 318; tretí ods. ... „Ďalej naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať ani v prípade, ak bol navrhovateľ na podanie návrhu odkázaný v inom konaní“. Na pojednávaní dňa 08.10.2019 právny zástupca žalobcu uviedol, že „...a práve toto ustanovenie Civilného sporového poriadku podľa nášho názoru pripúšťa žalobu na určení právnej skutočnosti, ktorou je neplatnosť právneho úkonu, ktorého sa žalobca svojou žalobou dovoľáva. V podstate žalobca pri podanom návrhu viac-menej akceptoval aj v odôvodnení uznesenia Okresného súdu v Michalovciach, ktorým bol zamietnutý návrh na zastavenie exekúcie, keď v bode 11. vyčítal žalobcovi pri svojom podaní, že nepredložil dôkaz o tom, že bola podaná žaloba, že bola zmluva o postúpení pohľadávky mala byť neplatná, nakoľko vyslovením neplatnosti tejto zmluvy je potrebné právoplatné rozhodnutie súdu“. Okresný súd to, že Okresný súd Michalovce žalobcu odkázal na podanie žaloby o neplatnosti zmluvy nebral do úvahy. Ide o uznesenie Okresného súdu Michalovce sp. zn. 22Er/334/2011, na základe ktorého článku 11 bola dňa 21.01.2019 podaná predmetná žaloba.

11. Žalobca v ďalšom odvolacom dôvode namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K tomu poukázal na Marek Števček a kolektív: Civilný sporový poriadok; V. Žaloba na určenie, či tu právo je alebo nie je; 2. Doktrína preventívneho charakteru určovacej žaloby str. 500; druhý ods.: „Pri niektorých druhoch žalôb je právny záujem žalobcu inherentný. Napríklad pri žalobe na plnenie platí, že ak žalobca tvrdí, že žalovaný mu niečo dlží (že porušuje právnu povinnosť), potom je samozrejmé, že žalobca má právny záujem na získaní rozsudku (exekučného titulu). Skutkové a právne zistenie súdu, že žaloba je dôvodná (že žalovaný porušuje právnu povinnosť) už ipso facto

znamená, že právny záujem žalobcu je daný. V predmetnom rozsudku okresný súd dospel k záveru, že úkon postúpenia je neplatným úkonom, ktorý fakt mu nestačil ako právny záujem žalobcu. Pokiaľ okresný súd uviedol, že „...“, tvrdené dôkazy a obranu žalovaného súd skúma z úradnej moci a skúma ju prioritne“, je to v rozpore s Čl. 2 CSP. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie sp. zn. 28 Cdo 5316/2008 (ČR), sp. zn. 26Cdo 360/2008 (ČR). Ak okresný súd uviedol, že „postavenie žalobcu - právne postavenie v exekučnom konaní by sa nezmenilo“ ako aj, že „...Exekučné konanie nemožno zastaviť pre zánik, neexistenciu subjektu v čase exekučného konania...“, tak uvedené je v rozpore s § 61n, ods. 1, písm. a) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok). Okresný súd tak rozhodol v rozpore s Čl. 2 CSP a neriadil sa v odôvodnení uvedeným judikátom NS SR sp. zn. 1Cdo/76/2007, ktorý je uverejnený v ZBIERKE STANOVÍSK NAJVYŠŠIEHO SÚDU A ROZHODNUTÍ SÚDOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY 05/2009, Rozhodnutia a stanoviská vo veciach občianskoprávných, obchodných a správnych 46. Postúpenie pohľadávky. Žalobca poukázal na to, že v bode 2.6 platobných podmienok sa zhotoviteľ zaviazal, „že bez preukázateľného písomného súhlasu podpísaného oprávnenou osobou objednávateľa (žalobcu) nepostúpi pohľadávky vzniknuté zo zmluvy o dielo tretej osobe“. Napriek tomu pohľadávku bez súhlasu žalobcu postúpil. Predmetná Zmluva uzavretá postupcom Ternotech, s.r.o. a postupníkom (odporcom) Ternotech Sk s.r.o., zo dňa 13.08.2015 o postúpení pohľadávky je absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s ust. § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ dohodou podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ s dlžníkom obmedzili, príp. vylúčili možnosť postúpenia pohľadávky, nemožno pri skúmaní naliehavého záujmu žalobcu, ktorý je dlžníkom, vystačiť len s takou úvahou, že postúpením nie je dlžník vo svojom právnom postavení dotknutý a že námietky, ktoré mal v čase postúpenia proti pohľadávke, zachovávajú sa mu aj po postúpení. Porušením dohody uzatvorenej podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka je totiž nepochybne zneistené právne postavenie žalobcu ako dlžníka - účastníka záväzkového právneho vzťahu, ktorého pendant (proťajšok) je konkrétny veriteľ (§ 488 Občianskeho zákonníka) a toho má uvedená dohoda fixovať - vylúčiť, resp. obmedziť možnosť zmeny v osobe veriteľa. Hoci z vecného posúdenia návrhu vyplynie, kto je veriteľom, určovací návrh okamžite sledujúci odstránenie neistoty navrhovateľa nie je vymedzený iba zreteľom na samotnú otázku adresáta a tak aj možnosti plnenia (porovnaj dôsledky omeškania veriteľa, resp. neomeškania dlžníka - § 522, § 520 Občianskeho zákonníka), ale aj okolnosťami konkrétneho záväzkového vzťahu viažucimi sa k dohode podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka a jej porušeniu. Podľa Obchodného zákonníka postupca TERNOTECH, s.r.o., Krásno nad Kysucou ako právnická osoba mohla byť vymazaná z Obchodného registra za predpokladu, že nevlastní žiadne aktíva ani pasíva, pričom okresný súd konštatoval, že TERNOTECH, s.r.o., Krásno nad Kysucou 1843, IČO: 36 397 741 bol vymazaný z obchodného registra 5.8.2017, teda 2 roky po tom, čo bola uzavretá Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 13.8.2015. Ku dňu výmazu vymazaný subjekt nebol vlastníkom spornej pohľadávky. K tomu žalobca uviedol prehľad podaní s tým, že podľa neho nezrovnalosti s dátumami vytvárajú podozrenie o antidatovaní dátumu podpísania zmluvy o postúpení pohľadávky. Žalobca uviedol, že postupca TERNOTECH, spol. s r.o. ako aj postupník TERNOTECH SK s. r. o., sídli na tej istej adrese, majú toho istého konateľa aj spoločníka Štefana Hlušeka, ktorý spoločnosť TERNOTECH, spol. s r.o. IČO: 36 397 741 s pasívami účelovo zrušil, vyhol sa splneniu reklamácií vyplývajúcich zo ZoD medzi INPROTECH, spol. s r.o. a TERNOTECH, spol. s r.o., čo je príklad porušenia § 39 Občianskeho zákonníka a aktíva účelovo previedol na postupníka TERNOTECH SK s. r. o., IČO: 48 004 821. Vzhľadom ku skutočnosti, že predmetná zmluva o postúpení pohľadávky podliehala mlčanlivosti, je otázne kedy bola podpísaná. Žalobca mal za to, že súd prvej inštancie sa absolútne nevysporiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia s tvrdením žalobcu, uvedeným v Zápisnici o pojednávaní zo dňa 8.10.2019, kde je uvedené: „Je zrejmé, že pokiaľ ide o naliehavý právny záujem, ten žalobca preukazuje tým, že týmto neurčením v podstate by vlastníkom pohľadávky zostal postupca, nakoľko tento bol zrušený ex offo, tak úmyslom a snahou žalobcu v danom konaní v podstate bolo preukázať, že žalovaný nie je vlastníkom tejto pohľadávky, a takéto rozhodnutie súdu by v podstate odstránilo, podstatným spôsobom toto rozhodnutie by vyriešilo otázku ohrozenia žalobcu“. Podľa žalobcu z obsahu jeho prejavu v spore išlo o požiadavku rozhodnutia súdu o prípadné určenie právnej skutočnosti v zmysle ust. § 137 písm. d) CSP, a to aj z dôvodu, že súd disponuje určitou diskrečnou právomocou a môže vzťah medzi stranami vysporiadať aj inak, ako navrhuje žalobca, a to aj z dôvodov uvedených v Čl. 2 CSP. Ak okresný súd dospel k záveru, že úkon postúpenia pohľadávky je neplatným úkonom v nadväznosti na § 39 Občianskeho zákonníka, § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka a žalobu zamietol, tak zlegalizoval tento neplatný úkon v prospech žalovaného. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žalobca si uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania.

12. K doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný prostredníctvom zástupcu v podaní zo dňa 27.11.2019 (č.l. 219-221 spisu). V celom rozsahu sa stotožnil s rozhodnutím okresného súdu a so závermi uvedenými v odôvodnení predmetného rozhodnutia. Podľa žalovaného prvoinštančný súd dostatočne zistil skutkový stav a správne aplikoval všetky právne predpisy. Žalovaný uviedol, že pohľadávka žalovaného vznikla titulom rozsudku Okresného súdu Michalovce sp. zn. 22 Cb/47/2009 zo dňa 20.9.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.5.2011 a vykonateľnosť dňa 20.5.2011. Titul nadobudnutia pohľadávky je uvedený aj v Zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 13.8.2015. Zmluva o dielo uzavretá medzi INPROTECH, spol. s r. o. a TERNOTECH spol. s r.o. dňa 27.3.2008 zanikla odovzdaním a prevzatím diela objednávateľovi zhotoviteľom. Táto nesporná skutočnosť bola konštatovaná aj v súdnom konaní vedenom pred Okresným súdom Michalovce v konaní sp.zn. 22 Cb/47/2009. Medzi zmluvnými stranami INPROTECH, spol. s r.o., Michalovce a TERNOTECH spol. s r.o., Krásno nad Kysucou podľa Zmluvy o dielo zo dňa 27.3.2008 už zmluvný vzťah neexistuje. Považoval preto za právne bezvýznamné, aby žalobca poukazoval na nesplnenie podmienok uvedených v OTPP, ktoré tvorili prílohu Zmluvy o dielo zo dňa 27.3.2008. V čase, keď bola uzatváraná zmluva o postúpení pohľadávky, ktorú žalobca v žalobe napáda, už Zmluva o dielo zo dňa 27.3.2008 neexistovala - zanikla plnením. Zo žaloby žalobcu v žiadnom prípade nevyplývalo žiadne ohrozenie konkrétneho práva spoločnosti INPROTECH, spol. s r.o. a ani také právne postavenie tejto spoločnosti, ktoré by vyžadovalo preventívnu ochranu súdom, a preto neexistoval dôvod vysloviť neplatnosť Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 13.8.2015 medzi TERNOTECH, spol. s r.o., Krásno nad Kysucou a TERNOTECH SK s. r. o., Krásno nad Kysucou. Žalobca INPROTECH, spol. s r.o., Michalovce nebol zmluvnou stranou tejto zmluvy o postúpení pohľadávky, a teda nemal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti takejto zmluvy. Preukázanie naliehavého právneho záujmu na neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky je riešené vo viacerých rozhodnutiach súdov napr. Uznesenie NS SR sp. zn. 2 Cdo/206/2010, Okresného súdu Košice II sp. zn. 45 C 80/2016. Právny záujem vyplýva z porušenia alebo ohrozenia práva, ak je záujem na jeho ochrane v súvislosti s postavením žalobcu - podľa CSP musí byť právny záujem kvalifikovaný ako „naliehavý“. Prvoinštančný súd sa dostatočne a vyčerpávajúco vyjadril ku všetkým tvrdeniam a preukazovaným skutočnostiam, správne vyhodnotil a objasnil dôkazy potrebné na rozhodnutie predmetného sporu. Navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť s priznaním trov odvolacieho konania 100%.

13. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 3.12.2019 bolo vyjadrenie žalovaného doručené žalobcovi (doručenka na č.l. 227 rub spisu), s možnosťou sa k nemu v lehote 10 dní písomne vyjadriť, ktorú možnosť žalobca nevyužil.

14. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec v medziach podľa ust. § 379, § 380 ods. 1 CSP postupom bez nariadenia pojednávania a rozsudok okresného súdu zrušil podľa ust. § 389 ods. 1 písm. a), b) CSP a podľa ust. § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

15. Podľa ust. § 379, § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je rozsahom a odvolacími dôvodmi viazaný.

16. Za aplikácie vyššie citovaného zákonného ustanovenia bol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie preskúmaný len v rozsahu odvolacích dôvodov žalobcu obsiahnutých v písomne podanom odvolaní zo dňa 06.11.2019. Podstatou odvolania žalobcu bola námietka nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca namietal, že Čl. 2 CSP pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti, ktorou je neplatnosť právneho úkonu, ktorého sa žalobca svojou žalobou dovoláva, ako aj, že na podanie tejto žaloby bol odkázaný v uznesení Okresného súdu Michalovce sp. zn. 22Er/334/2011, s čím sa okresný súd nevyporiadal. Z obsahu jeho prejavu v spore išlo o požiadavku rozhodnutia súdu o prípadné určenie právnej skutočnosti v zmysle ust. § 137 písm. d) CSP, a to aj z dôvodu, že súd disponuje určitou diskrečnou právomocou a môže vzťah medzi stranami vysporiadať aj inak, ako navrhuje žalobca. Ďalej namietal, že ak okresný súd dospel k záveru, že úkon postúpenia je neplatným úkonom, ktorý fakt mu nestačil ako právny záujem žalobcu, nesprávne právne posúdil naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

17. Bolo zrejmé, že žalobca žalobu doručenú Okresnému súdu Čadca dňa 18.04.2019 formuloval tak, že sa domáha určenia neplatnosti právneho úkonu - Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 13.8.2015, uzavretej medzi TERNOTECH spol. s r.o., Krásno nad Kysucou 1843, IČO: 36 397 741 ako postupom a žalovaným TERNOTECH SK s. r. o., so sídlom Krásno nad Kysucou 1843, IČO: 48 004

821 podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s ust. § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, s tvrdením, že naliehavý právny záujem na určení podľa § 137 písm. c) CSP je daný, čo odôvodnil tým, že pôvodný oprávnený postupca zanikol zrušením bez likvidácie, bol vymazaný. V priebehu konania žalobca naliehavosť právneho záujmu doplnil tak, že zánikom postupcu zanikla aj jeho pohľadávka, tým by sa zmenilo postavenie žalobcu ako povinného subjektu, a to aj v exekučnom konaní, pretože exekučné konanie by bolo zastavené.

18. Okresný súd v napadnutom rozhodnutí s poukazom na ust. § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka zhodnotil, že v danom prípade Zmluva o postúpení pohľadávky uzatvorená medzi TERNOTECH spol. s r.o., Krásno nad Kysucou 1843, IČO: 36 397 741 ako postupcom a žalovaným TERNOTECH SK s. r. o., so sídlom Krásno nad Kysucou 1843, IČO: 48 004 821 ako postupníkom dňa 13.8.2015, bola uzavretá v rozpore s dohodou s dlžníkom, ktorá tvorila neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o dielo zo dňa 27.3.2008, avšak pri skúmaní podmienky naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v zmysle ust. § 137 písm. c) CSP dospel k záveru, že tento nie je daný, a preto žalobu zamietol.

19. Podľa ust. § 137 písm. c) , d) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

20. Odvolací súd preskúmaním veci zistil, že okresný súd sa nezaoberal a nezhodnocoval prípustnosť podanej žaloby v zmysle platnej právnej úpravy CSP. Krajský súd zdôrazňuje, že právna úprava v Civilnom sporovom poriadku oproti pôvodnej právnej úprave v O. s. p. rozlišuje žaloby na určenie práva (§ 137 písm. c) CSP) a žaloby na určenie právnej skutočnosti (§ 137 písm. d) CSP). U žalôb na určenie práva právna úprava zotrvala na preukázaní naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (s výnimkou, ak tento naliehavý záujem vyplýva z osobitného predpisu). U žalôb na určenie právnej skutočnosti podmienila nová právna úprava možnosť ich podania vtedy, ak požadované určenie právnej skutočnosti vyplýva z osobitného predpisu. Podľa novej úpravy nie je možné žalovať neplatnosť právnych úkonov, ak to nevyplýva z osobitného predpisu. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že tzv. určovací žaloba podľa § 137 písm. c) CSP má miesto iba za predpokladu, že žalobca má naliehavý právny záujem o požadovanie určenia existencie alebo neexistencie právneho vzťahu alebo práva.

21. Z vyššie uvedeného vyplýva, že v zmysle platnej právnej úpravy Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016, je možné domáhať sa určenia neplatnosti právneho úkonu iba v prípade, ak to vyplýva z osobitného predpisu (§ 137 písm. d) CSP). Z osobitného predpisu musí teda vyplývať oprávnenie subjektu podať žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu. Bolo na žalobcovi, aby v záujme dosiahnutia úspechu upravil žalobu tak, aby zodpovedala požiadavkám stanoveným v § 137 písm. c), resp. písm. d) CSP. Žalobca však žalobu nezmenil a naďalej požadoval určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej medzi žalovaným a TERNOTECH spol. s r.o., IČO: 36 397 741.

22. K tvrdeniu žalobcu v podanom odvolaní, že z obsahu jeho prejavu v spore išlo o požiadavku rozhodnutia o prípadné určenie právnej skutočnosti podľa ust. § 137 písm. d) CSP, tak je potrebné uviesť, že je to žalobca, ktorý určuje obsah žaloby (Čl. 8, § 132 CSP) , t.j. je povinný upraviť petit tak, aby bolo zrejmé, akého určenia sa domáha, teda či súd má určiť aktuálny právny stav vyplývajúci z ním tvrdenej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, čo by spadalo pod § 137 písm. c) CSP, alebo určenia neplatnosti zmluvy o postúpení, keď by takáto žaloba spadala pod § 137 písm. d) CSP, podmienkou ktorej takto podanej žaloby je, že jej neplatnosť musí vyplývať z osobitného predpisu.

23. Za situácie, že okresný súd sa zaoberal vecnou dôvodnosťou žaloby, avšak bez primárneho skúmania jej prípustnosti, bolo jeho rozhodnutie predčasné.

24. Zároveň poukazuje odvolací súd na to, že okresný súd nezhodnocoval ani procesnú podmienku vecnej legitímácie. Uvádza sa, že jedným zo základných predpokladov úspešnosti žaloby o určenie je aj skutočnosť, že strany majú vecnú legitímáciu. Vo všeobecnosti platí, že vecnú legitímáciu v konaní o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, má predovšetkým ten, kto je účastníkom právneho vzťahu alebo práva, o ktoré v konaní ide; môže ju mať aj osoba, ktorá nie je účastníkom tohto vzťahu

za predpokladu, ak by vyhovie žalobe mohlo mať priaznivý dopad na jej právne postavenie (v tomto prípade ide len o aktívnu legitímáciu). Vecnou legitímáciou treba rozumieť stav vyplývajúci z hmotného práva. Rozhodujúce je teda to, kto je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (povinnosti), o ktoré v konaní ide.

25. Z právnej úpravy zmluvy o postúpení pohľadávky uvedenej v ustanovení § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka vyplýva, že zmluva o postúpení pohľadávky je dvojstranný právny úkon, spočívajúci v tom, že na základe uzavretej zmluvy medzi doterajším veriteľom (postupca) a treťou osobou (postupník) postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku proti dlžníkovi novému veriteľovi, a to buď za odplatu alebo bezodplatne. Ak v konaní ide o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, predmet konania sa týka tak postupcu ako aj postupníka. Zmluva o postúpení pohľadávky v takomto prípade nemôže byť určená za neplatnú len voči jednému z jej účastníkov.

26. Z vyššie uvedených zistení a záverov bol preto napadnutý rozsudok okresného súdu zrušený podľa ust. § 389 ods. 1 písm. a), b) CSP.

27. Povinnosťou súdu prvej inštancie po vrátení veci tak bude v ďalšom konaní posúdiť uplatnený nárok žalobcu z hľadiska platnej právnej úpravy, okruh strán, a to v intenciách vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu.

28. Podľa ust. § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

29. Podľa ust. § 391 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

30. Podľa ust. § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.